

Laudáció

Szegfű László tanszékvezető főiskolai tanár életpályája mérföldköhöz érkezett, és eddigi életútja, alkotásai egy pillanatra megálljt parancsolnak neki, hogy rövid számvetés után az elkövetkező évek munkájához erőt meríthessen. E „szent pillanatot” használják ki most barátai, pályatársai, tanítványai és tisztelői, hogy ünnepi tanulmánykötettel előtte tisztelegjenek.

Szegfű László Baján született 1942. október 25-én. Általános és középiskolai tanulmányait is itt végezte, 1961-ben kitűnő eredménnyel érettségizett a III. Béla Gimnáziumban. Az 1961/62-es tanévben Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karára járt, majd 1962-1967 között a JATE Bölcsészettudományi Karára, ahol 1967-ben történelem-olasz szakos középiskolai tanári diplomát szerzett.

Pályakezdőként 1973-ig a JATE Központi Könyvtárának tudományos munkatársa volt, a Folyóirat Osztályon illetve a különgyűjtemények megszervezőjeként és kezelőjeként dolgozott.

Eközben 1969-ben középkori magyar történelemből „summa cum laude” minősítéssel doktori szigorlatot tett.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Történettudományi Tanszékén 1973 augusztusában kapott tanársegédi megbízást, ahol is a ranglétra minden fokozatát megjárva máig dolgozik, 1989-től tanszékvezetői feladatkörben. A tanítás mellett 1974–1977 között az MTA Irodalomtudományi Intézetének aspiránsa volt.

1987-ben védte meg „Baja és birtokosai a középkorban (1323–1526)” című kandidátusi értekezését, fokozatát 1996-ban PhD címmel is megerősítette, és 2000–2003 között elnyerte a Széchenyi Professzori Ösztöndíjat.

Előadásainak magas színvonala és színes, eleven stílusa miatt a hallgatói által mindig is nagy tisztelet és szeretet övezte. Oktatási területe elsősorban a „Középkori magyar történelem”, illetve a „Történelem segédtudományai” és a „Bevezetés a magyar történelem forrásaiba”, továbbá a „Régészet” stúdiumai, de rendszeresen oktatta a „Vallástörténet” illetve a „Bibliai ismeretek” kollégi-

umait is, rendszeresen tartott speciális kollégiumokat kutatási témáiból. Mindezek mellett a mai napig részt vesz a SZTE BK PhD-képzés Medievalisztikai Programtanácsa munkájában és a képzés folyamatában is. Elhivatott oktatóként hallgatók sokaságát nevelte a történeti-kutatási szemléletet művelő, a történelemtanári pályát hivatásnak-küldetésnek valló, és a honismeret-helytörténet iránt elkötelezett pedagógussá.

Első szakmai publikációja 1968-ban jelent meg. Kutatási területei szerteágazók: a magyar őstörténet és annak szellemi hagyatéka, az Árpád-kori magyar történet – ezen belül is Szent Gellért élete és munkássága –, illetve a népi kultúra és deákműveltség kérdése a Mohács előtti Magyarországon. Helytörténeti kutatásai tanulmányokban, illetve monográfia-részletként jelentek meg, például Mezőberény, Baja, Szeged, Rösztke, Öttömös, Ruzsa, Szatymaz, Üllés középkori története.

Szefű László a heraldika tudományának is jeles művelője. 71 települési és intézménycímert, többek között Csongrád megye és 23 települése címerét tervezte és írta le. A magyar települések címereit közreadó kiadványban a fentiekkel együtt 186 címszó leírását készítette. A szegedi Dóm tér címerrekonstrukciójában mint szakmai tanácsadó működött közre. Tervezte – és megalkotta címerleírását – a József Attila Tudományegyetem, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, és a Szegedi Tudományegyetem címereinek.

A magyar államalapítás millenniumára a Külügy- valamint a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának felkérésére „Magyar jelképek és történelem” címmel 46 tablóból álló kiállítást tervezett, ami 20 nyelven készült el, és közel száz nagyvárosban került bemutatásra.

Különbéféle lexikonokban és enciklopédikus kiadványokban közel másfélszáz szócikket tett közzé. Egykori mesterével – dr. Karácsonyi Béla volt könyvtári főigazgatóval – elkészítette az első csanádi püspök, Szent Gellért teológiai értekezésének kritikai kiadását és magyar fordítását.

Önálló monográfiát készített a pogány magyarság ősvallásáról, ami magyar mellett olasz nyelvű kiadást is megélt.

Összességében közel 200 tudományos írása látott napvilágot – ebből könyv, illetve könyv értékű publikáció 12, könyvrészlet 23, szakmai tanulmány 114 –, továbbá recenziók és számos egyéb tudományos ismeretterjesztő, illetve a történet-tanárképzésben használt írás.

Kiterjedt és elismert szakmai tevékenységének köszönhetően számos szakmai szervezetnek is tagja, úgymint a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaságnak, a Magyar Tudományos Akadémia Szegedi Akadémiai Bizottság Magyar Történeti Munkabizottságának, a Nemzetközi Magyar Filológia Társaságnak, valamint a Magyar Történelmi Társulat Csongrád Megyei és Szegedi Csoportjának, melynek elnöki tisztét is betölti.

Szegfű László munkásságát – a szakmai közéletben való aktív részvétel mellett – végig kíséri a társadalmi szerepvállalás is. Az alapítás óta elnöke a közhasznú szervezetként nyilvántartásba vett Belvedere Meridionale Alapítványnak, továbbá tagja a Kristó Gyula Alapítvány és a Tankönyvmúzeum Alapítvány kuratóriumának.

Több mint másfél évtizede felelős kiadója a hallgatói kezdeményezésre életre hívott történettudományi folyóiratnak, a Belvedere Meridionalenak, illetve a kapcsolódó könyvsorozatoknak (Belvedere Kiskönyvtár, Belvedere Segédkönyvtár, Közlekedéstörténeti Tanulmányok, Szemtanú, Ifjúsági korszakváltás). Vezetésével a Belvedere mindezidáig 51 kötetet jelentetett meg.

Szegfű László klasszikus tudós tanár, aki szakkönyvekben és folyóiratokban közzétett tudományos eredményeit, úgymint oktatói-nevelői meglátásait mindig igyekezett tanítványaival is megosztani, melynek következtében évtizedek óta a Történettudományi Tanszék, és a pedagógusképző kar legnépszerűbb oktatója. A Tanár Úr neve egész hallgatói generációk körében vált foglommá. A hallgatókkal és kollégáival való szakmai és emberi törődése pedig minden szép szónál hívebben jeleníti meg a legnemesebb emberi értékeket.

E kötetben pályatársai, kollégái és tanítványai tisztelegnek életútja előtt.

A szerkesztők